

Програма підвищення кваліфікації
Курс «Теорія і практика дитячого нейромалювання: інтеграція
методів графічного коучингу та вікових нейронаук у роботі з
дітьми та підлітками»
(Кваліфікація: «Спеціаліст дитячого нейромалювання. Арт-коуч
дитячого розвитку».)

РОЗДІЛ 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми

В умовах тривалого психоемоційного напруження та стресу, викликаного сучасними кризовими реаліями, діти та підлітки є найбільш вразливою категорією населення. Сучасні фахівці допоміжних професій (педагоги, вихователі, психологи, соціальні працівники) гостро потребують інноваційних, екологічних та «дружніх до мозку» методів роботи, які дозволяють делікатно стабілізувати дитячу психіку без ризику ретравматизації.

Дитяче нейромалювання та арт-терапія виступає як науково-практичний метод організації мислення, що інтегрує знання з класичної педагогіки, вікової психології, основ нейронаук та графічного коучингу. Підготовка кваліфікованих Спеціалістів, які володіють алгоритмами адаптації графічних методів під різні вікові групи, дозволяє впроваджувати ефективні стратегії стрес-менеджменту, підтримувати ментальне здоров'я дітей та розвивати їхній когнітивний і творчий потенціал.

Мета програми

Підготовка висококваліфікованих фахівців (Спеціалістів та Арт-коучів дитячого розвитку) , які володіють теоретичною нейроанатомічною базою, практичними алгоритмами дитячого нейромалювання та інструментами графічного коучингу для проектування і проведення самостійної розвивальної, корекційної та терапевтичної діяльності з дітьми, підлітками та їхніми родинами.

Завдання програми

- **Методологічні:** Сформувати глибоке розуміння взаємодії структури мозку дитини з процесами візуально-просторового мислення; дослідити, як працює мозок дитини під час навчання та стресу для створення ефективних освітніх стратегій.
- **Практичні:** Забезпечити покрокове опанування 10 базових тематичних блоків програми та навичок адаптації графічних алгоритмів для трьох ключових вікових груп: дошкільнята, початкова школа, підлітки.

- **Супровідні (Фасилітаційні):** Навчити фахівців створювати безпечне освітнє середовище, розвивати педагогічну рефлексію, емпатію та екологічно взаємодіяти з батьками й колегами зі спільною метою дитячого розвитку.
- **Ресурсно-особистісні:** Озброїти самого дорослого фахівця інструментами психоемоційної саморегуляції, заземлення та профілактики вигорання (першочергове наповнення ресурсом за принципом «кисневої маски»).

Цільова група

Програма розрахована на свідомих дорослих людей, які мають або здобувають педагогічну, психологічну чи соціологічну освіту, практикуючих педагогів, вихователів, психологів, соціальних працівників, фахівців інклюзивних центрів, благодійних організацій, а також батьків та опікунів, які прагнуть опанувати метод для всебічного розвитку дитини.

Обсяг (тривалість) програми

Загальний обсяг програми становить **120 годин (4 кредити ЄКТС)**. Програма має модульну структуру. Форма навчання: дистанційна (записи відео лекцій, закритий чат супроводу).

Методологічне підґрунтя та етичні межі

Програма базується на принципах гуманістичної педагогіки, екологічності та недирективного арт-супроводу. Метод дитячого нейромалювання розглядається як інструмент розвитку нейропластичності, активації пізнавальних процесів (пам'яті, уваги, мислення) та емоційної саморегуляції.

Важливе зауваження: Ця методика у межах кваліфікації не передбачає медичного лікування чи постановки клінічних діагнозів. Фахівець без профільної психотерапевтичної/медичної освіти використовує метод виключно в межах своєї професійної компетентності (педагогіка, розвиток, коучинг). При виявленні глибоких патологій чи психічних розладів, спеціаліст діє відповідно до етичного протоколу перенаправлення до профільних медичних спеціалістів.

Методологічне зауваження ТОВ «ІРТП»: Навчально-методичний комплекс цієї програми є автентичним результатом авторського переосмислення, інтеграції психологічних та нейронаукових знань із графічними методами трансформації, опрацьованими та адаптованими ТОВ «ІРТП». Програма не є копією, трансляцією чи заміником короткострокових бренд-курсів сторонніх правовласників торгових марок і діє в автономному правовому полі ТОВ «ІРТП».

РОЗДІЛ 2. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ

I. Професійно-профільні (спеціальні) компетентності:

- **Нейропедагогічна компетентність:** Глибоке розуміння засад функціонування мозку дитини під час навчання; вміння підбирати графічні методики з урахуванням балансу мозкової діяльності, переводячи дитину з деструктивного стану «треба» у ресурсний стан внутрішньої мотивації «хочу».
- **Методично-адаптаційна компетентність:** Здатність диференціювати та оптимізувати один і той самий навчальний чи корекційний графічний матеріал

для 3-х вікових категорій (дошкільнята, молодша школа, підлітки) з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей.

- **Графічно-моделююча компетентність (Дитячий блок):** Володіння технологією «поясною-малою-розумій», вміння перекладати складні навчальні поняття (мова, математика, логіка) у прості графічні форми та алгоритми розвитку нейропластичності.
- **Діагностично-експертна компетентність:** Вміння через аналіз ліній та малюнків дитини екологічно зчитувати її психоемоційний стан, рівень стресу, наявність прихованих затисків та страхів без ризику травматизації дитячої психіки.

II. Загальні (соціально-психологічні) компетентності:

- **Аутопсихологічна (ресурсно-саморегуляційна) компетентність дорослого:** Навички швидкого відновлення власного ресурсного стану через спеціалізовані алгоритми та тілесно-дихальні практики, що є запорукою здорової взаємодії з дитиною.
- **Кrizово-фасилітаційна компетентність:** Вміння створювати безпечне середовище та надавати екстрену арт-терапевтичну допомогу дітям в умовах надзвичайних ситуацій, змін та тривог (зокрема під час перебування в укриттях).
- **Комунікативно-етнічна компетентність:** Здатність вибудовувати екологічний трикутник взаємодії «Фахівець — Дитина — Батьки» , дотримання деонтологічних меж та конфіденційності.

III. Організаційно-практичні (бізнес) компетентності:

- **Продуктово-проектувальна компетентність:** Вміння самостійно створювати та структурувати власні розвивальні програми, розвиваючі курси, інтенсиви чи майстер-класи творчої діяльності для дітей у групах та індивідуально.
- **Правова компетентність спеціаліста неформальної освіти:** Розуміння правових засад інтеграції методів дитячого нейромалювання у власну професійну діяльність (для педагогів, психологів) або ведення приватної розвивальної практики у сфері неформальної освіти.

РОЗДІЛ 3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА ПРАВА ВИПУСКНИКІВ

За результатами успішного виконання навчального плану, здачі кейсів (оформлених робіт з описом за алгоритмами для різних вікових груп) та проходження атестації випускникам видається **Сертифікат ТОВ «ІРТП»** із зазначенням 120 годин та 4 кредитів ЄКТС.

Присвоювана кваліфікація: «Спеціаліст дитячого нейромалювання. Арт-коуч дитячого розвитку».

Випускник набуває право на:

1. Впровадження методів дитячого нейромалювання, арттерапії та графічного коучингу у свою офіційну професійну діяльність (в освітніх закладах, приватних центрах, інклюзивних установах тощо).
2. Ведення приватної практики у форматі індивідуальних консультацій та групових занять/гуртків із дітьми та підлітками.

3. Створення та реалізацію власних комерційних або соціальних авторських програм дитячого розвитку.
4. Проведення сумісних сімейних арт-сесій (робота в системі батьки-діти) для гармонізації стосунків.

РОЗДІЛ 4. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва блоків та тем модулів	Загальна кількість годин	Лекції (теорія), год	Практичні заняття, год	Самостійна робота, год
БЛОК 1	МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ТА ФУНДАМЕНТАЛЬНИЙ БЛОК: ФАЗА «ДОРΟΣЛИЙ»	24	10	10	4
1.1	Права, правові межі та етичний кодекс Спеціаліста. Самовідповідальна участь. Інструментарій: маркери, папір, лінери.	4	2	2	-
1.2	Введення в метод. Ігрові підходи в арт-психології та графічному коучингу. Психоемоційне розвантаження дорослого (Тілесна релаксація, Цукеркова медитація). Алгоритм «Радість».	10	4	4	2
1.3	Нейроанатомія розвитку: Структура мозку та вікові особливості дитини. Практика «Саморегуляція 5». Алгоритм	10	4	4	2

	моделювання ресурсних станів.				
БЛОК 2	НЕЙРОНАУКИ, КОГНІТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ВІКОВА АДАПТАЦІЯ: ФАЗА «ДИТИНА»	76	26	34	16
2.1	Пам'ять та увага. Графічні методи закріплення інформації через візуально-просторову пам'ять. Вправи на нейропластичність (пальчикова гімнастика). Адаптація графіки під розвиток мовлення («Абетка») та математичного мислення («Лінії та фігури»).	12	4	6	2
2.2	Емоції та мотивація. Трансформація вектора «треба» в «хочу». Емоційний інтелект дитини. Графічна робота з вивільненням пригнічених емоцій. Вправа «Вгадай емоцію».	10	4	4	2

2.3	<p>Стрес і навчання. Мозок дитини в кризових ситуаціях. Специфіка малювання в екстремальних умовах (сховища, адаптація при переїздах). Експрес-техніки заземлення та зняття тривожності через лінію та колір.</p>	12	4	6	2
2.4	<p>Особливі освітні потреби (ООП). Графічний супровід та цілеспрямований нейророзвиток дітей з особливими потребами в парі з нейропсихологом. Межі екологічного інклюзивного втручання арт-коуча.</p>	10	4	4	2
2.5	<p>Мозок і цифрові технології. Проблема кліпового мислення. Балансування екранного часу через аналогове малювання маркерами на папері. Технології відновлення фокусу уваги підлітка.</p>	10	4	4	2

2.6	Ментальне здоров'я та Емоційний інтелект. Інтеграція казкотерапії з дитячим нейромалюванням. Створення графічних метафоричних карт та малювання за сюжетами терапевтичних казок для вирішення дитячих конфліктів.	12	4	6	2
2.7	Сімейна система та міжособистісні зв'язки. Графічний коучинг у взаємодії «Батьки — Діти». Алгоритми спільного малювання для налагодження емпатії та вирівнювання сімейної атмосфери.	10	2	4	4
БЛОК 3	ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК СПЕЦІАЛІСТА ТА АТЕСТАЦІЯ	20	4	6	10
3.1	Професійний розвиток спеціаліста. Проектування особистих програм, юридичні аспекти захисту авторського права в неформальній освіті, маркетинг дитячих груп.	8	4	2	2

3.2	Супервізійний та атестаційний блок. Захист практичних дитячих кейсів (серія робіт із детальним описом сесій за алгоритмами). Підсумковий інтервізійний розбір.	12	-	4	8
	ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ПРОГРАМИ	120 год	40 год	50 год	30 год

РОЗДІЛ 5. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

БЛОК 1. МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ТА ФУНДАМЕНТАЛЬНИЙ БЛОК: ФАЗА «ДОРΟΣЛИЙ»

Мета блоку: Сформувати у слухачів фундаментальне розуміння правового статусу Спеціаліста, етичних меж професійної діяльності в роботі з неповнолітніми, а також забезпечити першочергове психоемоційне наповнення ресурсом самого дорослого фахівця (за принципом «кисневої маски») через базові трансформаційні алгоритми та техніки саморегуляції.

Тема 1.1. Права, обов'язки та професійні можливості Спеціаліста дитячого нейромалювання. Етичний кодекс та межі компетенції.

Мета теми: Визначити юридичні межі та етичні стандарти діяльності випускника, надати інструменти для легітимного впровадження методів графічного коучингу в роботу з дітьми та реалізації права на видачу особистих сертифікатів про участь батькам чи дітям.

Ключові питання:

- Юридичний та професійний статус Спеціаліста в межах ТОВ «ІРТП». Реалізація права на самостійну видачу особистих сертифікатів про участь (без права сертифікації інших спеціалістів). Самовідповідальна участь у навчанні.
- Етичний кодекс фахівця при роботі з неповнолітніми: принципи недирективного супроводу, безпеки, екологічності та захисту прав дитини.
- Деонтологічні межі діяльності: чітке розмежування компетенцій дитячого арт-коуча, педагога та клінічного дитячого психолога / психотерапевта. Протокол дій та етичний перенаправний механізм у разі виявлення ознак глибоких психічних розладів чи патологій.
- Матеріально-технічне забезпечення процесу: вибір маркерів, лінерів, паперу та їхній вплив на тактильне та візуальне сприйняття дитини.

Тема 1.2. Введення в метод. Ігрові підходи в графічному коучингу та психоемоційне розвантаження дорослого.

Мета теми: Опанувати методологію інтеграції графічного коучингу з ігровими підходами в арт-психології та пройти базову практику зняття стресу для дорослого фахівця.

Ключові питання:

- Специфіка сприйняття графічних ліній та фігур. Поняття «пояснуй-малюй-розумій» як основа когнітивного засвоєння інформації.
- Феномен гри як природного середовища для дитини та інструменту трансформації для дорослого.
- Практика саморегуляції для фахівця: «Тілесна релаксація» та «Цукеркова медитація» як методи швидкого заземлення та входу в робочий стан.
- **Алгоритм «Радість»:** Покрокове опанування алгоритму малювання для експрес-підняття рівня життєвої енергії, зняття втоми та формування внутрішнього ресурсу дорослого.

Тема 1.3. Нейроанатомія розвитку: Структура мозку та вікові особливості дитини.

Мета теми: Дослідити анатомічні та функціональні особливості розвитку дитячого мозку для науково обґрунтованого підбору графічних технік під кожну вікову групу.

Ключові питання:

- Як влаштований і як розвивається мозок дитини на різних етапах дорослішання. Триєдина модель мозку (рептильний, лімбічна система, неокортекс) у контексті дитячого сприйняття.
- Мозок дитини під час навчання та під час стресу. Чому директивне «треба» блокує когнітивні функції та як перевести фокус дитини на внутрішню мотивацію «хочу».
- **Практика «Саморегуляція 5»:** Графічний алгоритм моделювання стійких ресурсних станів, гармонізації півкуль мозку та розвитку нейропластичності дорослого перед початком практичної діяльності з дітьми.

БЛОК 2. НЕЙРОНАУКИ, КОГНІТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ВІКОВА АДАПТАЦІЯ: ФАЗА «ДИТИНА»

Мета блоку: Озброїти Спеціаліста прикладними інструментами дитячого нейромалювання для розвитку когнітивної та емоційної сфер дитини, навчити специфіці роботи в кризових умовах та інклюзії, а також надати алгоритми взаємодії в системі «Батьки — Діти».

Тема 2.1. Пам'ять, увага та когнітивний розвиток через лінію. Вправи на нейропластичність.

Мета теми: Навчити фахівців використовувати дитяче нейромалювання для стимуляції пізнавальних процесів (пам'яті, уваги, мислення) та інтегрувати його у навчальні дисципліни.

Ключові питання:

- Механізми закріплення інформації через візуально-просторову пам'ять. Розвиток дрібної моторики як прямий шлях до стимуляції мовленнєвих центрів мозку.
- Комплекс міжпівкульних вправ: пальчикова гімнастика та синхронізація рухів «рука-мозок».
- **Методика «Абетка» (для дошкільнят та молодшої школи):** Адаптація графічних ліній для легкого та ігрового вивчення літер, звуків та розвитку зв'язного мовлення.
- **Методика «Лінії та фігури»:** Інтеграція графічного коучингу в логіко-математичне мислення. Як навчити дитину структурувати простір та поняття за допомогою кола, квадрата та трикутника.

Тема 2.2. Емоції та мотивація. Емоційний інтелект дитини.

Мета теми: Передати алгоритми роботи з емоційною сферою дитини, навчити екологічно вивільняти пригнічені емоції та трансформувати дитячі примхи у творчу дію.

Ключові питання:

- Структура емоційного інтелекту (EQ) дитини: розпізнавання, проживання та керування емоціями.
- Природа виникнення дитячої агресії, страхів, образ та вередувань з точки зору нейробіології.
- **Вправа «Вгадай емоцію»:** Ігрова діагностично-розвивальна техніка для ідентифікації внутрішнього стану дитини.
- Графічні алгоритми вивільнення емоційного напруження: як через маркер та папір допомогти дитині безпечно «викинути» страх чи гнів та трансформувати його в гармонійне коло або малюнок-ресурс.

Тема 2.3. Стрес і навчання. Мозок дитини в кризових ситуаціях та екстремальних умовах.

Мета теми: Опанувати технології швидкої психоемоційної стабілізації дітей під час тривоги, воєнного стану, при зміні місця проживання чи адаптації до нових колективів.

Ключові питання:

- Що відбувається з психікою та мозком дитини під час гострого або хронічного стресу. Поняття психологічного затиску.
- Специфіка та правила організації малювання в екстремальних умовах (в укриттях, бомбосховищах, евакуаційних центрах). Обмеження у виборі матеріалів.
- Експрес-техніки заземлення, вирівнювання дихання та зняття панічних проявів у дітей через малювання потокових ліній та округлення гострих кутів. Повернення дитині відчуття контролю над власним життям через межі аркуша паперу.

Тема 2.4. Специфіка графічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами (ООП).

Мета теми: Сформувати розуміння меж та правил екологічного втручання арт-коуча в інклюзивний простір, навчити взаємодії в парі з нейропсихологами та корекційними педагогами.

Ключові питання:

- Особливості сприйняття та мислення дітей з ООП (РАС, РДУГ, затримка мовленнєвого розвитку тощо).
- Правила побудови індивідуального графічного треку для дитини з особливими потребами. Співпраця Спеціаліста з медичними та нейропсихологічними центрами: межа між педагогічним розвитком та клінічною корекцією.
- Адаптація алгоритмів нейромалювання для гіперактивних дітей: фокусування уваги, зниження імпульсивності та розвиток посидючості за допомогою заспокійливих графічних паттернів.

Тема 2.5. Мозок і цифрові технології. Проблема кліпового мислення підлітків.

Мета теми: Надати інструменти для подолання наслідків надмірного екранного часу, відновлення фокусу уваги та глибокого мислення у підлітків за допомогою аналогового малювання.

Ключові питання:

- Вплив гаджетів на дофамінову систему дитини. Формування кліпового мислення, поверхневої уваги та цифрової залежності.
- Балансування екранного часу: як зацікавити сучасного підлітка відкласти телефон та взяти до рук маркер.
- Технологія відновлення фокусу уваги: малювання складних графічних структур (сакральна геометрія, фрактальні лінії, мандали) як спосіб повернення підлітка у реальний світ («тут і зараз»), стимуляція аналітичного мислення та формування стійкої самооцінки.

Тема 2.6. Ментальне здоров'я. Інтеграція казкотерапії з дитячим нейромалюванням.

Мета теми: Навчити створювати глибокі інтеграційні програми, що поєднують метафоричне слово (казку) та графічні методи трансформації для розв'язання дитячих конфліктів та криз.

Ключові питання:

- Казка як проекція внутрішнього світу дитини. Побудова сюжету терапевтичної казки під конкретний запит (страх темряви, небажання йти в садок, конфлікти з однолітками).
- Створення та малювання власних графічних метафоричних карт разом із дитиною.
- Покрокова інтеграція: від прослуховування/створення казки — до її графічного втілення на папері. Промальовування «безпечного місця» для головного героя, трансформація «злих сил» у помічників через округлення та додавання кольору.

Тема 2.7. Сімейна система та міжособистісні зв'язки. Графічний коучинг у взаємодії «Батьки — Діти».

Мета теми: Опанувати технологію проведення спільних сімейних арт-сесій для гармонізації стосунків у родині, вирівнювання атмосфери та налагодження глибокої емпатії між поколіннями.

Ключові питання:

- Сім'я як єдина система. Чому малювання лише з дитиною без залучення батьків часто має тимчасовий ефект. Роль мами у психоемоційному стані дитини.
- Правила та екологічні протоколи організації парних (мати-дитина, батько-дитина) та групових сімейних занять.
- **Алгоритми спільного малювання:** Розподіл простору на аркуші паперу, перетин ліній як символ взаємодії, згладжування гострих кутів у стосунках через графічне округлення. Налагодження невербального контакту, довіри та емпатії в родині через спільну творчу діяльність.

БЛОК 3. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК СПЕЦІАЛІСТА ТА АТЕСТАЦІЯ

Мета блоку: Навчити Спеціаліста пакувати отримані знання у власні комерційні чи соціальні продукти (курси, майстер-класи, гуртки), юридично захищати своє авторське право в межах неформальної освіти та успішно пройти підсумкову сертифікацію.

Тема 3.1. Проектування особистих програм та маркетинг дитячих груп. Захист авторського права.

Мета теми: Дати практичні інструменти для запуску власної практики Спеціаліста, навчити формувати преміальні пропозиції для батьків та створювати програми дитячого розвитку.

Ключові питання:

- Архітектура створення власного дитячого розвивального заходу: від разового майстер-класу — до тривалого курсу чи гуртка.
- Юридичні аспекти неформальної освіти: захист власних авторських наробок та правильне позиціонування методів ТОВ «ІРТП» (використання термінів «нейромалювання», «графічний коучинг») для забезпечення повної автономії та безпеки.
- Маркетинг та позиціонування: як екологічно донести цінність дитячого нейромалювання до батьків, керівників приватних шкіл чи садочків. Формування преміального бренду дитячого Арт-Коуча.

Тема 3.2. Супервізійний та атестаційний блок.

Мета теми: Провести глибокий аналіз практичної діяльності слухачів, надати професійний зворотний зв'язок (супервізію) щодо дитячих кейсів та підтвердити кваліфікацію випускників.

Ключові питання:

- Правила збору та оформлення практичного дитячого кейсу: фіксація робіт дитини на різних етапах, опис ходу сесії, динаміка психоемоційного стану, рефлексія фахівця.

- Проведення підсумкового інтерв'язійного розбору робіт у групі. Розбір складних та нестандартних випадків із практики студентів.
- Фінальна атестація: захист кейсів та офіційне присвоєння кваліфікації «Спеціаліст дитячого нейромалювання. Арт-коуч дитячого розвитку» з видачею Сертифікату ТОВ «ІРТП».

РОЗДІЛ 6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ

Системоутворюючі критерії та форми контролю

Контроль за якістю знань та рівнем сформованості професійних компетентностей слухачів здійснюється у формі підсумкової атестації, яка має комплексний характер і базується на виконанні практичних, кейсових та презентаційних завдань. Усі сертифікаційні вимоги мають бути виконані, оформлені в особистому кабінеті на навчальній платформі та здані на перевірку.

Підсумкова атестація включає 3 обов'язкові компоненти:

1. **Поточний контроль (здача домашніх завдань):** Завантаження на навчальну платформу по 1 графічній роботі за результатами кожного пройденого вебінару (всього 10 робіт) для проходження проміжного моніторингу успішності.
2. **Захист практичних кваліфікаційних кейсів:** Оформлення та подача трьох розгорнутих практичних кейсів з малюнками та детальним текстовим описом ситуацій і способів їхнього вирішення за алгоритмами відповідно до рівня підготовки студентів:
  - **Кейс «Індивідуальна робота з дитиною»:** включає повний опис процесу та 3 послідовні графічні роботи з однією дитиною (вік дитини обирається слухачем самостійно).
  - **Кейс «Групова робота з дітьми»:** включає опис динаміки та взаємодії у групі, яка складається мінімум з 2 дітей, та містить по 2–3 графічні роботи на кожну дитину.
  - **Кейс «Взаємодія в системі Мама (або Тато) + Дитина»:** включає опис сумісної сесії та містить 3 графічні роботи в межах цього сімейно-орієнтованого кейсу.

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання здійснюється за двобальною шкалою: «Зараховано» / «Не зараховано». Для отримання підсумкової оцінки «Зараховано» та успішного проходження супервізії слухач повинен продемонструвати відповідність таким критеріям:

- **Технічний критерій:** Технічно правильне виконання лінійного моделювання та округлень (спряжень), дотримання покрокової логіки графічного відображення навчального матеріалу за принципом «поясній - малой - розумій» у всіх роботах, що подаються у складі практичних кейсів.
- **Методично-адаптаційний критерій:** Здатність екологічно підбирати, адаптувати та оптимізувати графічні алгоритми і техніки з урахуванням індивідуальних особливостей, уподобань та специфіки трьох ключових вікових груп: дошкільнята, початкова школа, підлітки.

- **Аналітично-рефлексивний критерій:** Рівень розвитку педагогічної рефлексії, критичного мислення та емпатії. Здатність фахівця грамотно описати конкретну ситуацію в кейсі, проаналізувати динаміку змін у дитини (психоемоційних, інтелектуальних, комунікаційних) та зафіксувати результати балансування мозкової діяльності.
- **Продуктов-о-практичний критерій:** Логічна цілісність, системність та практична придатність випускної презентації; вміння структурувати матеріал на основі взаємодії частини та цілого, аналізу та синтезу для майбутнього створення безпечного освітнього середовища.
- **Етико-деонтологічний критерій:** Дотримання меж професійної компетентності відповідно до базової освіти слухача, чітке розуміння правил самовідповідальної участі та екологічної взаємодії з дитиною і батьками.

У разі невиконання одного з компонентів підсумкової атестації, наявності технічних помилок або відсутності опису робіт за алгоритмом у кейсах, матеріали повертаються слухачу на доопрацювання з рекомендаціями викладача чи куратора курсу. Кваліфіковану допомогу в питаннях навчання та роз'яснення матеріалу слухачам надають менеджери та куратори Інституту на навчальній платформі. Зразки та шаблони виконання і оформлення робіт надаються в особистому кабінеті студента.

Видача документів про підвищення кваліфікації (Сертифікація)

Слухачам, які повністю виконали навчальний план, успішно пройшли етап супервізії та отримали підсумкову оцінку «Зараховано», видається офіційний документ Інституту:

Сертифікат про підвищення кваліфікації.

- **Реєстрація:** Серія та номер документа вносяться до єдиного внутрішнього Реєстру виданих документів Інституту Розвитку Творчого Потенціалу (ТОВ «ІРТП»).
- **Загальний обсяг:** 120 академічних годин (4 кредити ЄКТС).
- **Зазначена кваліфікація:** «Спеціаліст дитячого нейромалювання. Арт-коуч дитячого розвитку» із правовим статусом застосування отриманих знань та матеріалів у роботі з дітьми, підлітками та родинами відповідно до наявного рівня профільної освіти.

РОЗДІЛ 7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

I. Нормативно-правові документи України

1. Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII.
3. Закон України «Про охорону дитинства» від 26.04.2001 № 2402-III.
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 21.08.2019 № 800 (зі змінами).
5. Наказ Мінекономіки «Про затвердження професійного стандарту «Практичний психолог закладові освіти»» від 24.11.2020 № 2425.

6. «Етичний кодекс психолога»: прийнятий на I Установчому з'їзді Товариства психологів України 20.12.1990.
7. Закон України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 № 2297-VI.

II. Фундаментальна світова класика психології та розвитку особистості

8. **Юнг К. Г.** Архетипи і колективне несвідоме / пер. з нім. К. Котюк. — Львів: Астролябія, 2018. — 588 с.
9. **Юнг К. Г.** Людина та її символи / пер. з англ. — Львів: Астролябія, 2020. — 480 с.
10. **Берн Е.** Ігри, у які грають люди / пер. з англ. О. Замойської. — Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2016. — 256 с.
11. **Виготський Л. С.** Уява та творчість у дитячому віці. — К.: Магістр, 2010. — 128 с.
12. **Франкл В.** Людина в пошуках справжнього сенсу. Психолог у концтаборі / пер. з англ. — Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2017. — 160 с.
13. **Маслоу А.** Мотивація та особистість / пер. з англ. — Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2020. — 416 с.
14. **Гоулман Д.** Емоційний інтелект / пер. з англ. — Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. — 512 с.

III. Вікова психологія, нейронауки та «дружні до мозку» технології батьківства

15. **Ван дер Колк Б.** Тіло веде лік. Як залікувати тілесні та душевні травми / пер. з англ. К. Новікової. — Київ: Віват, 2022. — 464 с.
16. **Сігел Д., Брайсон Т.** Секрети мозку, що виховує дитину / пер. з англ. — К.: Наш Формат, 2018. — 216 с. (*Основи інтеграції лівої та правої півкуль у дітей*).
17. **Амен Д.** Змінійте свій мозок щодня / Деніел Амен; пер. з англ. — Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2023. — 368 с.
18. **Едвардс Б.** Малювання правою півкулею мозку / пер. з англ. — Київ: Книголав, 2023. — 320 с.
19. **Кандінський В.** Точка і лінія на площині. — Київ: Родовід, 2023. — 160 с.

IV. Чинні українські підручники, монографії та посібники з арттерапії та дитячого консультування

20. **Свінтіцька І. С.** Нейровібрації. Створення та інтерпретація вібраційних мандал. — Київ: Подих Кольору®, 2024.
21. **Вознесенська О. Л.** Арттерапія у подоланні психічної травми: Методичний посібник. — Київ: Золоті ворота, 2015. — 128 с.
22. **Вознесенська О. Л., Мова Л. В.** Арт-терапія в Україні: теорія і практика. — Київ: КМЦ «Поезія», 2007. — 248 с.
23. **Назаревич В. В.** Арт-терапія в роботі з дітьми та дорослими. — Рівне: Волинські обереги, 2018. — 164 с.
24. **Назаревич В. В.** Метафоричні асоціативні карти в просторі консультування. — Рівне, 2019. — 120 с.
25. **Оклендер В.** Вікна у світ дитини: Керівництво з дитячої психотерапії / пер. з англ. — К.: Гуманітарний центр, 2021. — 340 с. (*Реальна класика дитячої гештальт- та арттерапії*).

26. **Яценко Т. С.** Глибинна психологія: теорія і практика малюнкowego методу: Навчальний посібник. — Київ: Вища школа, 2014. — 340 с.
27. **Полуяхтова О., Комарова О.** Метафоричні карти в психотерапії та коучингу. — Київ: Основа, 2020. — 144 с.
28. **Федій О. А.** Естетотерапія: Навчальний посібник. — Київ: Центр учбової літератури, 2012. — 304 с.
29. **Практична психологія в умовах війни** / за ред. В. Г. Панка. — Київ: Інститут психології ім. Г. С. Костюка НАПН України, 2023. — 180 с.

V. Періодичні наукові видання та фахова преса України

30. **«Простір арт-терапії»** — науково-практичний журнал. Офіційне видання ВГО «Арт-терапевтична асоціація». Київ (виходить регулярно з 2005 року).
31. **«Актуальні проблеми психології»** — збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. Київ.
32. **«Технології розвитку інтелекту»** — електронне наукове фахове видання Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. Київ.
33. **«Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки»**. — Херсон.